

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 listopada 2016 r.
sprawy **Ł.P.**
skazanego z art. 264 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k.
z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 21 czerwca 2016 r., sygn. akt II Ka .../16,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.
z dnia 23 marca 2016 r., sygn. akt II K .../13,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w K. uznał oskarżonego Ł.P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 264 § 3 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego zarzucając:

- I. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu tezy, że celem działania oskarżonego było zorganizowanie nielegalnego przekroczenia granicy obcokrajowcom oraz że spółka cywilna L. utraciła swój byt prawny;

II. obrazę przepisów postępowania karnego, tj. art. 410 k.p.k. i 424 § 1 pkt 2 k.p.k., poprzez niewyjaśnienie, którym ze sprzecznych zeznań M. C. dotyczących ustąpienia ze spółki, Sąd dał wiarę;

III. obrazę prawa materialnego, tj.:

- a) art. 270 § 1 k.k. jako że czyn oskarżonego przy założeniu, że został popełniony, nie stanowił przestępstwa sfałszowania dokumentu;
 - b) art. 264 § 3 k.k., skoro działanie oskarżonego nie było formalnie bezprawne to nie można mówić o przestępstwie organizowania wbrew przepisom przekraczania granicy;
- IV. rażąco niewspółmierność kary, w odniesieniu do społecznej szkodliwości czynu i winy oskarżonego, poprzez wymierzenie jej w wysokości nieadekwatnej do społecznej szkodliwości czynu i bez warunkowego zawieszenia wykonania.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia, poprzez wymierzenie oskarżonemu kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z dnia 21 czerwca 2016 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustalił, iż oskarżony Ł.P. w okresie od 9 kwietnia 2008 r. do 20 czerwca 2008 r., w K., organizował cudzoziemcom, obywatelom Ukrainy, przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej wbrew obowiązującym przepisom w ten sposób, że wystawił dla sześciu obywateli Ukrainy dokumenty w postaci oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi - obywatelowi Białorusi, Rosji, Ukrainy, w ramach firmy H. [...], nie mając zamiaru i możliwości powierzenia im wykonywania pracy, które to oświadczenia następnie zarejestrował w Powiatowym Urzędzie Pracy w K., a w szczególności:

- w dniu 9 kwietnia 2008 r. wystawił Oświadczenie dla A. Y. ur. 2 sierpnia 1984 r., nr paszportu UKR xxx, zarejestrowane w PUP w K. w dniu 9 kwietnia 2008 r. pod nr [...],
- w dniu 9 kwietnia 2008 r. wystawił Oświadczenie dla Y. S., ur. 24 sierpnia 1983 r., paszport UKR xxx, zarejestrowane w PUP w K. pod nr [...],
- w dniu 9 kwietnia 2008 r. wystawił oświadczenie dla R. L., ur. 1 sierpnia 1985 r.,

nr paszportu UKR xxx zarejestrowane w PUP w K. pod nr [...],

- w dniu 9 kwietnia 2008 r. wystawił oświadczenie dla V. K., ur. 23 czerwca 1984 r., nr paszportu UKR xxx zarejestrowane w PUP w K. pod nr [...],

- w dniu 23 kwietnia 2008 r. wystawił oświadczenie dla A. M., ur. 5 kwietnia 1988 r., nr paszportu UKR xxx zarejestrowane w PUP w K. pod nr [...],

- w dniu 23 czerwca 2008 r. wystawił oświadczenie dla T. P., ur. 29 maja 1950 r., nr paszportu UKR xxx zarejestrowane w PUP w K. pod nr [...], co stanowi przestępstwo z art. 264 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację złożył obrońca skazanego Ł.P. zarzucając rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 264 § 3 k.k., polegające na przyjęciu, że samo wystawienie przez skazanego oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi przy wątpliwościach co do możliwości zatrudnienia tych osób wyczerpuje znamiona występkę z art 264 § 3 k.k. mimo, że skazany w ogóle nie popełnił czynu naruszającego przepisy kodeksu karnego.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego i oraz utrzymanego nim częściowo w mocy wyroku Sądu I instancji i uniewinnienie oskarżonego.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w K. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego Ł.P. jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Analiza przedmiotowej kasacji prowadzi do wniosku, że podniesienie w niej w zarzutu obrazy przepisu prawa materialnego miało na celu jedynie zainicjowanie postępowania kasacyjnego z naruszeniem dyspozycji art. 519 k.p.k. oraz art. 523 § 1 k.p.k. Sposób sformułowania zarzutu, będącego w istocie powtórzeniem trzeciego zarzutu apelacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w K. i jego podstawa prawna pozwalają wnioskować, że jest on skierowany do orzeczenia Sądu I instancji i sprowadza się do zanegowania przeprowadzonej przez ten Sąd prawidłowej oceny zebranych dowodów i podważenia dokonanych ustaleń faktycznych. Zabieg tego rodzaju, zmierzający do powtórzenia na etapie

postępowania kasacyjnego zwykłej kontroli odwoławczej, nie może być procesowo skuteczny.

Wskazać należy, na co wielokrotnie zwracano uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że zarzut obrazu prawa materialnego może być skutecznie podniesiony jedynie w sytuacji wadliwego zastosowania przepisu tego prawa w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych (zob. S. Zabłocki (w:) J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki - Kodeks postępowania karnego. Komentarz., Warszawa 2004, T. III, s. 111).

Z ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego w K. wynika, że Ł.P. wystawiając i przekazując podrobione dokumenty, w których deklarował zatrudnienie cudzoziemców w nieistniejącej i nie prowadzącej działalności spółce, organizował w ten sposób cudzoziemcom przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej wbrew obowiązującym przepisom. Wyłącznym celem jego działania było bowiem stworzenie cudzoziemcom warunków do nielegalnego przekroczenia granicy. Zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami tylko oświadczenia zarejestrowane w Powiatowych Urzędach Pracy mogły być podstawą do ubiegania się przez obcokrajowców o wizę pobytową w Polsce w celu wykonywania pracy bez konieczności uzyskiwania zezwolenia na pracę. Zatem skazany swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 264 § 3 k.k., gdyż organizował w ten właśnie sposób cudzoziemcom przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej wbrew obowiązującym przepisom.

Wskazać w tym miejscu należy, że przestępstwo określone w art. 264 § 3 k.k. polega na organizowaniu innym osobom (przynajmniej dwóm) przekraczania wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Organizowanie, o którym mowa w art. 264 § 3 k.k., oznacza podejmowanie czynności umożliwiających innym osobom nielegalne przekraczanie granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Zachowanie sprawcy może polegać np. na dostarczaniu tym osobom wymaganych dokumentów lub przekazaniu środków transportu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6

czerwca 2003 r., III KKN 349/01, OSNwSK 2003, poz. 1250). „Organizowanie” innym osobom przekraczania wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej nie musi sprowadzać się wyłącznie do starań o zapewnienie samego fizycznego przekroczenia tej granicy wbrew przepisom. Może bowiem polegać również na staraniach o zapewnienie miejsc przechowania dla osób nielegalnie przekraczających granice Rzeczypospolitej Polskiej lub środków przewozu tychże osób do określonych miejsc (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., WK 23/04, OSNKW 2005, nr 2, poz. 21). Podkreślić również trzeba, że do uznania przestępstwa określonego w art. 264 § 3 k.k. za dokonane nie jest konieczne, aby osoby, którym sprawca organizował nielegalne przekroczenie granicy, faktycznie ją przekroczyły.

Sąd Okręgowy w K. samą tą ocenę, tak jak i poprzedzające ją ustalenia faktyczne, co do sprawstwa skazanego przypisanego mu czynu w zasadniczej części zaakceptował, eliminując z kwalifikacji prawnej przypisanego skazanemu czynu art. 270 § 1 k.k. obrońca skazanego kwestionując ustalenia Sądu I instancji w zakresie organizowania przez skazanego przekroczenia granicy wbrew ograniczeniom wynikającym z ustawy o ochronie granicy państwowej, w istocie podnosi zarzut błędności tych ustaleń. Taką zaś praktykę, jako stanowiącą obejście ustawowych ograniczeń podstaw kasacji określonych w art. 523 § 1 k.p.k., należy ocenić jako niedopuszczalną.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.